

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 6. 5. 2013
SWD(2013) 160 final

PRACOVNÝ DOKUMENT ÚTVAROV KOMISIE

ZHRNUTIE POSÚDENIA VPLYVU

Sprievodný dokument

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

o právnej úprave v oblasti zdravia zvierat

{COM(2013) 260 final}

{SWD(2013) 161 final}

1. Zistené problémy

Súvislosti

1. Poľnohospodársky sektor je v Európskej únii najväčším používateľom zvierat, pričom zahŕňa minimálne 2 miliardy vtákov (kurčatá, nosnice, moriaky atď.) a 334 miliónov cicavcov (ošípané, ovce, kozy, dobytok, kožušinové zvieratá atď.). V Európskej únii pôsobí 13,7 milióna hospodárstiev, v ktorých sa chovajú zvieratá. Hodnota výstupu chovu dobytka v Európskej únii dosahuje 149 miliárd EUR ročne. Zvieratá sú taktiež súčasťou akvakultúry, chovajú sa ako spoločenské zvieratá, chovajú sa na kožušinu a využívajú sa pri rôznych iných činnostiach, ako sú napríklad výskum, zoologické záhrady, cirkusy, zábava a športové akcie, alebo sa na takýchto činnostiach podieľajú.
2. Intervencia Európskej únie sa v súčasnosti zameriava predovšetkým na prevenciu a kontrolu prenosných chorôb, ktoré môžu mať závažné zdravotné a hospodárske dôsledky. Vplyvy ohniska nákazy choroby zvierat sa môžu výrazne líšiť, pričom zvyčajne priamo ohrozujú zvieratá a často aj verejné zdravie. Môžu sa však prejaviť ďalšie negatívne nepriame vplyvy, napríklad hospodárske alebo sociálne dôsledky vrátane nákladov chovateľov dobytka a príslušných odvetví súvisiacich so zvládnutím choroby a prerušením podnikania, nákladov verejného sektora na eradikáciu a monitorovanie, ako aj zmeny vo vzorcoch spotreby. Ohniská nákazy majú taktiež často významný vplyv na medzinárodný obchod so zvieratami a živočíšnymi produktmi.
3. Do platného legislatívneho rámca Európskej únie týkajúceho sa zdravia zvierat je zahrnutých okolo 50 základných smerníc a nariadení, pričom niektoré z nich boli prijaté už v roku 1964. Veterinárne *acquis communautaire* sa v súčasnosti vzťahuje na viac ako 400 aktov. Tento súbor právnych predpisov týkajúcich sa zdravia zvierat sa uplatňuje spoločne s platným právnym rámcom týkajúcim sa dobrých životných podmienok zvierat, bezpečnosti potravín, verejného zdravia, výživy zvierat, veterinárnych liekov, ochrany životného prostredia, úradných kontrol a spoločnej poľnohospodárskej politiky.

Úvahy o súčasnej politike a zistené problémy

4. V roku 2004 sa začalo nezávislé hodnotenie Komisie s cieľom posúdiť výkonnosť politiky Spoločenstva v oblasti zdravia zvierat v uplynulom desaťročí. Výsledkom tohto hodnotenia bolo vypracovanie stratégie EÚ pre zdravie zvierat (2007 – 2013). Zúčastnené strany a príslušné orgány členských štátov boli požiadané, aby v rámci riadiacej skupiny pre právnu úpravu v oblasti zdravia zvierat určili problémy v oblasti platných právnych predpisov týkajúcich sa zdravia zvierat. V rámci hodnotenia politiky Spoločenstva v oblasti zdravia zvierat a konzultácií zúčastnených strán sa dospelo k všeobecnej zhode v tom, že súčasný systém funguje dobre, zároveň sa však zistilo viacero prvkov, ktoré treba zlepšiť.
5. Medzi hlavné problémy zistené zúčastnenými stranami v rámci hodnotenia politiky Spoločenstva v oblasti zdravia zvierat patrili: prílišná zložitosť súčasnej politiky Spoločenstva v oblasti zdravia zvierat, chýbajúca celková stratégia pre zdravie zvierat a nedostatočná pozornosť venovaná prevencii

chorôb (s osobitným dôrazom na potrebu zvýšenia biologickej bezpečnosti). Bol zistený osobitný politický problém týkajúci sa obchodu so živými zvieratami v rámci Európskej únie. Všetky uvedené problémy sú podrobnejšie vysvetlené ďalej v texte.

6. Zúčastnené strany zistili a zdôraznili potrebu zjednodušenia, ako aj zmien politiky, ktoré boli navrhnuté v rámci tohto hodnotenia.

Prílišná zložitosť súčasnej politiky

7. Súčasná politika Spoločenstva v oblasti zdravia zvierat je príliš zložitá z viacerých hľadísk. Po prvé, veľký počet jednotlivých právnych predpisov týkajúcich sa zdravia zvierat spôsobuje, že pre subjekty priamo dotknuté týmito predpismi (ako sú napríklad poľnohospodári a iné zúčastnené strany) je náročné pochopiť príslušné povinnosti bez konzultácie s právnymi odborníkmi. Po druhé, povinnosti a záväzky držiteľov zvierat nie sú vždy jasné. Niektoré existujúce povinnosti nie sú v jednotlivých právnych predpisoch jednotné, iné sa rozdielne interpretujú v jednotlivých členských štátoch. Ak právne predpisy nebudú primerane odrážať úlohy a potreby držiteľov zvierat, mohlo by to spôsobiť problémy. Navyše rozdiely medzi členskými štátmi môžu vytvoriť nerovnaké podmienky pre držiteľov zvierat pri plnení príslušných právnych povinností. Po tretie, pravidlá chovu zvierat na komerčné účely sa nie vždy primerane uplatňujú na nekomerčný chov zvierat. Nekomerčný chov zvierat (napríklad záujmový chov alebo drobnochov) zvyčajne zahŕňa iný typ a stupeň rizika choroby než priemyselný chov a administratívna záťaž nekomerčného chovu zvierat nie je vždy primeraná úrovni rizika choroby. Po štvrté, vymedzenie úlohy veterinárnych služieb obsahuje aspekty právnej neistoty, ktoré treba napraviť s cieľom zaistiť jasné pochopenie právnych povinností zo strany veterinárnych lekárov, predísť konfliktu záujmov a podporiť rozvoj lepších veterinárnych sietí. Po piate, v súčasnosti chýbajú pravidlá týkajúce sa odborných kvalifikácií a odbornej prípravy úradných a schválených veterinárnych lekárov, čo môže viesť ku vzniku rozdielnych úrovní ochrany zdravia v jednotlivých členských štátoch a na jednotnom trhu. Po šieste, prejavujú sa ťažkosti pri pochopení a uplatňovaní osobitných podmienok v oblasti zdravia zvierat týkajúcich sa dovozu. To vedie k zložitosti a administratívnej záťaži príslušných orgánov, dovozcov a tretích krajín, pre ktoré môže byť náročné porozumieť príslušným právnym povinnostiam.

Chýbajúca jednotná celková stratégia pre zdravie zvierat

8. Chýba jednotná celková stratégia pre zdravie zvierat. V záverečnej správe hodnotenia politiky Spoločenstva v oblasti zdravia zvierat bolo zdôraznené, že chýba jednotný všeobecný prístup, z ktorého by táto politika vychádzala. Politika Spoločenstva v oblasti zdravia zvierat je namiesto toho vnímaná ako spleť osobitných opatrení a krokov s nesúrodými cieľmi a nejasným celkovým smerovaním. Pokiaľ ide o finančné zdroje, personálne obsadenie a riadenie, prejavuje sa sklon venovať pozornosť krízam v oblasti zdravia zvierat, čo následne vedie k oslabeniu dôrazu na vymedzenie a dosiahnutie dlhodobějších strategických cieľov. V tejto súvislosti existujú štyri hlavné problémy. Po prvé, chýba kategorizácia a stanovenie priorít politických opatrení týkajúcich sa chorôb zvierat. To často vedie skôr k taktickému

a (z dlhodobého hľadiska) neoptimálnemu vyčleňovaniu finančných zdrojov na kontrolu chorôb než k strategickému vyčleňovaniu. Po druhé, pretrváva slabá koordinácia dohľadu nad chorobami zvierat medzi rôznymi systémami a subjektmi dohľadu, ktoré nespolupracujú najefektívnejším možným spôsobom. Lepším koordináčným úsilím by sa mohlo znížiť riziko a vplyv ohnisk nákazy. Po tretie, nedosiahla sa dostatočná úroveň harmonizácie právnych predpisov Európskej únie s prijatými medzinárodnými normami (Svetová organizácia pre zdravie zvierat – OIE). Väčšia konvergencia by viedla k zvýšeniu konkurencieschopnosti na medzinárodných trhoch a zabránila by obchodným sporom (pričom by sa rešpektovala potreba zachovať prísne normy ochrany zdravia, ktoré sa očakávajú v EÚ). Po štvrté, v platných právnych predpisoch Európskej únie sa nedostatočne zohľadňuje dlhodobý výhľad objavujúcich sa, opätovne sa objavujúcich a exotických chorôb. Treba podporiť strategickejšiu víziu s cieľom reagovať na budúce hrozby chorôb, kontrolovať ich a monitorovať.

Prevenca má prednosť pred liečbou

9. Napokon, v súčasnom rámci Európskej únie sa nevenuje dostatočná pozornosť prevencii chorôb a uprednostňuje sa liečba. Stav bez výskytu chorôb zvierat sa všeobecne pokladá za *globálne verejné blaho*, keďže chráni zdravie zvierat a verejné zdravie, ako je zdôraznené v koncepcii Jeden svet – jedno zdravie, ktorú vypracovali Svetová zdravotnícka organizácia (WHO), Svetová organizácia pre zdravie zvierat (OIE) a Organizácia OSN pre výživu a poľnohospodárstvo (FAO). Jej význam nie je obmedzený len na vidiecke hospodárstvo, ale má vplyv na celú spoločnosť. Hoci ku krízam v oblasti zdravia zvierat bude dochádzať vždy, v hodnotení politiky Spoločenstva v oblasti zdravia zvierat sa zdôrazňuje potreba zamerať pozornosť skôr na prevenciu chorôb a rýchle a efektívne riadenie rizík s cieľom obmedziť incidenciu a rozsah ohnisk nákazy zvierat. Tento nedostatok sa prejavuje slabou koordináciou dohľadu nad chorobami zvierat a ich monitorovania (ako bolo uvedené vyššie), nedostatočnou podporou na úrovni EÚ zameranou na opatrenia v oblasti biologickej bezpečnosti na hospodárstvach s cieľom predchádzať výskytu ohnisk nákazy, chýbajúcou stratégiou vakcinácie zameranou na zlepšenie prevencie a kontroly chorôb zvierat a nejednotnými ustanoveniami o odbornej príprave týkajúcej sa zdravia zvierat u osôb, ktoré prichádzajú do kontaktu so zvieratami.

Obchod so živými zvieratami v rámci Európskej únie

10. Zatiaľ čo predchádzajúce opísané problémy možno usporiadať podľa určitých tematických okruhov, riadiaca skupina pre hodnotenie politiky Spoločenstva v oblasti zdravia zvierat a rozsiahle verejné konzultácie poukázali na problémy týkajúce sa obchodu v rámci EÚ, ktoré patria do viacerých z uvedených kategórií. Po prvé, platné pravidlá týkajúce sa zdravia zvierat pre obchod v rámci EÚ nie sú vždy primerané zdravotným rizikám, ktoré prináša premiestňovanie zvierat. Konkrétne to znamená, že v niektorých prípadoch premiestňovania s nízkym rizikom sa vyžaduje súlad s prísnejšími požiadavkami než je nutné. Po druhé, v mnohých prípadoch dochádza k zdvojeniu postupov, čo zvyšuje administratívnu záťaž súvisiacu s premiestňovaním. Po tretie, v niektorých oblastiach bola úspešne využitá koncepcia kompartmentácie, ktorá sa však ešte nerozšírila na ďalšie vhodné

časti právnej úpravy EÚ v oblasti zdravia zvierat, čo by v budúcnosti bolo možné.

2. Analýza subsidiarity: je opatrenie EÚ odôvodnené na základe zásady subsidiarity?

11. Právny základ pre legislatívne opatrenia Európskej únie týkajúce sa zdravia zvierat predstavujú články 43, 114 a 168 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, keďže tvoria hlavnú časť politiky Európskej únie v oblasti poľnohospodárstva, verejného zdravia a ochrany spotrebiteľa, obchodu a jednotného trhu.
12. Potreba opatrení spĺňa „skúšku nevyhnutnosti“ a „skúšku pridanej hodnoty“. Ciele politiky v oblasti zdravia zvierat nemôžu dosiahnuť jednotlivé členské štáty samostatne. Lepšie ich možno dosiahnuť harmonizovane na úrovni Únie. Dobrý zdravotný stav zvierat je vo všeobecnosti prínosný nielen pre konkrétnych držiteľov a majiteľov jednotlivých zvierat, ale ako globálne blaho má aj širší spoločenský prínos. Z prenosnej a cezhraničnej povahy mnohých chorôb zvierat vyplýva, že dosiahnutie čo najväčších celkových výhod bude možné skôr na základe spoločného prístupu, než na základe súboru individuálnych opatrení. V „čase pokoja“ i v prípade výskytu ohniska nákazy je cena za pasivitu na úrovni EÚ potenciálne oveľa väčšia ako náklady na spoluprácu.
13. Výhody harmonizovaných pravidiel prevencie, notifikácie, kontroly a eradikácie chorôb zvierat na úrovni Európskej únie sa preukázali pri nedávnych výskytoch ohnisk nákazy zvierat. Tieto krízy ukázali schopnosť Európskej únie rýchlo reagovať, obmedziť šírenie chorôb a minimalizovať ich vplyv. Podarilo sa to predovšetkým vďaka harmonizovanému prístupu ku kontrole chorôb. Súčasný systém takisto umožňuje rozvoj programov udržateľného dohľadu a monitorovania formou spolufinancovania na úrovni EÚ. Harmonizovaný prístup EÚ ku kontrole chorôb v minulosti umožnil Európskej únii hájiť záujmy členských štátov EÚ na medzinárodnej scéne.
14. Cezhraničné šírenie chorôb zvierat predstavuje trvalú hrozbu pre držiteľov dobytky a členské štáty, keďže môže mať rozsiahle hospodárske dôsledky pre súkromný i verejný sektor. Mnohé choroby sa môžu ľahko rozšíriť z jednej krajiny do druhej a dosiahnuť rozmery pandémie. Pri prenose chorôb zvierat zohrávajú významnú epidemiologickú úlohu voľne žijúce zvieratá a kontroly a obmedzovanie ich premiestňovania medzi členskými štátmi sú mimoriadne náročné (napríklad klasický mor ošípaných u diviakov predstavuje potenciálnu hrozbu pre ošípané v chovoch). To je dôvod, prečo sú potrebné kontrolné opatrenia a harmonizované systémy dohľadu na úrovni EÚ.
15. Vzhľadom na uvedené skutočnosti by budúce právne predpisy mali potvrdiť vysokú mieru právomocí v tejto oblasti, ktorá už bola Európskej únii poskytnutá v uplynulých desaťročiach a ktorú priaznivo prijímajú členské štáty i zúčastnené strany.

3. Ciele iniciatívy na úrovni EÚ: aké sú hlavné politické ciele?

16. Európska únia ako celok sa snaží dosiahnuť ciele stratégie Európa 2020¹. Ciele v oblasti zdravia zvierat by mali podporovať tieto kľúčové zastrešujúce ciele obmedzením rizika negatívneho hospodárskeho, sociálneho (vrátane verejného zdravia) a environmentálneho vplyvu zlého zdravotného stavu zvierat alebo výskytu ohnisk nákazy zvierat a následnou podporou hospodárskej bezpečnosti a úspešnosti držiteľov zvierat, predovšetkým poľnohospodárov, čo by prispelo k inteligentnému, inkluzívnemu a udržateľnému rastu.
17. V tejto súvislosti treba pripomenúť, že ciele v oblasti zdravia zvierat nie sú izolované. Dobrý zdravotný stav zvierat má zásadný význam pre zaistenie životaschopnosti a udržateľnosti vnútorného trhu, a to predovšetkým potravinárskeho odvetvia, ktoré predstavuje najväčšie samostatné hospodárske odvetvie v EÚ. Nevyhnutne dochádza k prekrývaniu a vzájomnej súčinnosti s inými oblasťami politiky, ako sú napríklad dobré životné podmienky zvierat, bezpečnosť potravín, výživa zvierat, veterinárne liečivá a úradné kontroly, ale aj so širšími poľnohospodárskymi a environmentálnymi problémami, ktoré predstavujú napríklad invazívne cudzie druhy.
18. Prehľad všeobecných cieľov politiky Európskej únie v oblasti zdravia zvierat je uvedený v stratégii Európskej únie pre zdravie zvierat (2007 – 2013). Ide o tieto ciele:
- zabezpečiť vysokú úroveň verejného zdravia a bezpečnosti potravín prostredníctvom zníženia incidencie biologických a chemických rizík u ľudí na čo najnižšiu mieru;
 - podporiť zdravie zvierat prevenciou/znížením incidencie chorôb zvierat a týmto spôsobom podporiť poľnohospodárstvo a vidiecke hospodárstvo;
 - zvyšovať hospodársky rast/súdržnosť/konkurencieschopnosť zabezpečením voľného pohybu tovarov a primeraného premiestňovania zvierat;
 - podporiť dobré životné podmienky zvierat a poľnohospodárske postupy, ktoré zabraňujú hrozbám súvisiacim so zdravím zvierat a minimalizujú dosah na životné prostredie v kontexte stratégie trvalo udržateľného rozvoja EÚ.
19. Dobré životné podmienky zvierat úzko súvisia so zdravím zvierat a všetky ciele v oblasti zdravia zvierat musia v plnej miere zohľadňovať požiadavky týkajúce sa dobrých životných podmienok zvierat v súlade s článkom 13 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ).
20. Tieto všeobecné ciele dokazujú, že základ opatrení na úrovni EÚ je širší než len prevencia vzniku problémov v oblasti verejného zdravia alebo zdravia zvierat či zabezpečenie hospodárskej bezpečnosti poľnohospodárov. Rozsah pôsobnosti akýchkoľvek nových opatrení musí zahŕňať nielen držané zvieratá

¹ http://ec.europa.eu/europe2020/index_sk.htm

(vrátane úžitkových zvierat, zvierat určených na prácu, šport, oddych alebo výstavy, spoločenských zvierat a zvierat používaných pri výskume), ale do určitej miery aj voľne žijúce zvieratá, a to v prípadoch, keby ich zlý zdravotný stav mohol ohroziť dosiahnutie niektorého z uvedených cieľov.

21. Účelom tohto hodnotenia je vytvoriť jednoduchší a súdržnejší legislatívny rámec pre oblasť zdravia zvierat, ktorý bude založený na dobrej správe vecí verejných a bude v súlade s medzinárodnými normami (napr. OIE).
22. V správe je uvedený podrobnejší prehľad konkrétnych a operačných cieľov právnej úpravy v oblasti zdravia zvierat.

4. Možnosti politiky

23. V záujme vyriešenia zistených problémov a dosiahnutia uvedených operačných cieľov sa zvažilo týchto 5 možností:
24. Možnosť 1: nerobiť nič (t. j. pokračovať v súčasnej politike). Zachovali by sa súčasné pravidlá týkajúce sa zdravia zvierat, pričom by sa podľa potreby uskutočnili technické aktualizácie a prispôbenia, neexistoval by však horizontálny rámec stanovujúci celkové strategické ciele. Pri riešení zistených problémov by sa podľa možností využívali existujúce regulačné nástroje.
25. Možnosť 2: zjednodušenie existujúcich právnych predpisov bez veľkých obsahových alebo politických zmien. Táto možnosť by poskytla priestor na spojenie všetkých existujúcich právnych predpisov v oblasti zdravia zvierat do jedného veľkého právneho predpisu, nedošlo by však k žiadnym významným zmenám samotného obsahu týchto právnych predpisov. Zmeny by sa uskutočnili len podľa toho, ako by to vyžadovali okolnosti, a s cieľom dosiahnuť súlad s ustanoveniami Lisabonskej zmluvy.
26. Možnosť 3: existujúci právny rámec s väčšou mierou samoregulácie. Táto možnosť by doplnila súčasnú politiku v oblasti zdravia zvierat a existujúce právne predpisy o dodatočné iniciatívy neregulačnej povahy (Komisia vymedzuje samoreguláciu ako „dobrovoľné dohody medzi súkromnými subjektmi, ktorých cieľom je riešiť problémy prijímaním vzájomných záväzkov“).
27. Možnosť 4: nový zjednodušený flexibilný všeobecný legislatívny rámec týkajúci sa problematiky zdravia zvierat, založený na dosiahnutí určitých výsledkov v oblasti zdravia zvierat. V rámci tejto možnosti by sa novým zjednodušeným právnym rámcom stanovili zásady a ciele pre politiku v oblasti zdravia zvierat potrebné na dosiahnutie požadovaných výsledkov. Výsledky, ako sú napríklad určité normy týkajúce sa zdravia zvierat a súvisiace normy v oblasti verejného zdravia, by sa schvaľovali na úrovni Európskej únie. Rámec by však bol flexibilný, aby umožnil členským štátom primerane uplatňovať pravidlá EÚ v súlade s miestnymi podmienkami s cieľom dosiahnuť požadované výsledky.
28. Možnosť 5: nový normatívny legislatívny rámec týkajúci sa problematiky zdravia zvierat, založený na stanovení osobitných postupov a noriem pre politiku v oblasti zdravia zvierat. V rámci tejto možnosti by sa novým súhrnným právnym rámcom stanovili zásady a ciele v oblasti zdravia zvierat.

Tento rámec by určil osobitné normy pre pravidlá a postupy v oblasti zdravia zvierat, ktoré by sa vyžadovali vo všetkých členských štátoch, pričom členským štátom by bola poskytnutá len nízka miera flexibility, aby mohli prispôbiť pravidlá konkrétnym okolnostiam.

5. Posúdenie vplyvu

Možnosť 1 – žiadna zmena

29. Možnosť 1, teda pokračovanie súčasnej politiky v oblasti zdravia zvierat, sa v záujme správneho porovnania možností používa ako politický základ a vplyv ostatných politík sa bude posudzovať vzhľadom na ňu.
30. Možnosť nevykonať žiadne zmeny bola zamietnutá už v rámci posúdenia vplyvu pre stratégiu pre zdravie zvierat, ako aj v rámci posúdenia politiky Spoločenstva v oblasti zdravia zvierat, a preto by sa len veľmi ťažko zdôvodňovala. Nič nezmeniť by znamenalo pokračovať v súčasnom prístupe na úrovni EÚ k riešeniu otázok v oblasti zdravia zvierat a problémov zistených v správe.

Možnosť 2 – zjednodušenie existujúceho právneho rámca bez významných politických zmien

31. V rámci tejto možnosti sa predpokladá zjednodušenie existujúceho právneho rámca, a to spojením niekoľkých platných právnych predpisov do jedného spoločného právneho predpisu, pričom sa však nezohľadnia politické ciele a vývoj, ktoré sú stanovené v stratégii pre zdravie zvierat.
32. Nedošlo by k podstatnej zmene politiky v oblasti zdravia zvierat a jediným prínosom tejto možnosti by bolo zjednodušenie právnych predpisov. Spojením všetkých existujúcich právnych predpisov do jedného by sa dosiahlo určité zjednodušenie a predišlo by sa duplicite.
33. Platné právne predpisy však neobsahujú žiadny súbor zjednocujúcich zastrešujúcich zásad, takže ich zlúčením do jedného právneho predpisu by vznikol dlhý zoznam existujúceho *aquis*, čo by v skutočnosti znamenalo len veľmi malý pokrok z hľadiska skutočného zjednodušenia, takže ciele stanovené v stratégii pre zdravie zvierat by sa nepodarilo dosiahnuť.

Možnosť 3 – existujúci právny rámec s väčšou mierou samoregulácie

34. Táto možnosť zahŕňa predovšetkým neregulačné opatrenia, ktoré by sa realizovali s aktuálne dostupnými zdrojmi a nepredstavovali by dodatočnú administratívnu záťaž. V rámci týchto opatrení by Komisia a/alebo členské štáty buď vypracovali usmernenia a najlepšie postupy s cieľom zlepšiť opatrenia v oblasti zdravia zvierat, alebo by sa s touto požiadavkou obrátili na zúčastnené strany. Tieto usmernenia a postupy by doplnili existujúci právny rámec v oblasti zdravia zvierat a zamerali by sa na dosiahnutie lepšej prevencie chorôb zvierat. Právne predpisy by sa aktualizovali jednotlivo podľa potreby s cieľom dosiahnuť súlad s novými požiadavkami (napríklad novými postupmi rozhodovania po nadobudnutí účinnosti Lisabonskej zmluvy) alebo technologickým vývojom.

35. Ponuka usmernení a podpora najlepších postupov pre opatrenia týkajúce sa zdravia zvierat vo všeobecnosti zlepšia informovanosť držiteľov zvierat a ďalších subjektov v potravinovom reťazci o opatreniach týkajúcich sa zdravia zvierat, rizikách chorôb zvierat a povinnostiach vyplývajúcich z ich opatrení. Keď sa chovatelia zvierat lepšie zoznámia s najlepšimi postupmi prevencie chorôb, zvýši sa pravdepodobnosť, že prijmú opatrenia, napríklad v oblasti biologickej bezpečnosti a dohľadu, ktoré by boli pre nich prínosom z hľadiska zníženia frekvencie výskytu a vplyvu chorôb zvierat.
36. Takéto opatrenia však nebudú povinné. Budú sa zakladať predovšetkým na ochote zúčastnených strán rozvíjať usmernenia a spolupráci držiteľov zvierat pri dobrovoľnom dodržiavaní týchto usmernení, a to aj vtedy, keď to nemusí byť v ich priamom záujme. Skutočné dôsledky praktického uplatnenia tejto možnosti sú preto veľmi neisté a môžu sa pohybovať od žiadnej zmeny až po potenciálne priaznivý vplyv.

Možnosť 4 – flexibilný všeobecný legislatívny rámec pre problematiku zdravia zvierat

37. Predpokladá sa, že vplyv možnosti 4 na hospodárske a verejné zdravie bude do značnej miery priaznivý. Po prvé, očakáva sa prínos v dôsledku zníženia počtu prípadov chorôb. Celkovo salepší zacielenie zdrojov podľa rizika, čo ušetrí čas a peniaze. Pripraví sa stratégia najlepšieho možného využitia vakcín, ktorá môže mať priaznivý hospodársky vplyv na zníženie počtu prípadov chorôb zvierat a všetky súvisiace priaznivé dôsledky.
38. Nepochybne sa prejaví určitý počiatočný vplyv potreby zoznámiť sa s novým legislatívnym rámcom zo strany poľnohospodárov a ostatných držiteľov zvierat, ako aj zo strany príslušných orgánov. Cieľom tejto iniciatívy je však zjednodušiť existujúce právne predpisy, a preto sa predpokladá, že záťaž bude v skutočnosti veľmi obmedzená a výnimky sa uplatnia tam, kde to bude vhodné. Tam, kde by sa mohli zviest' nové opatrenia, napríklad v oblasti biologickej bezpečnosti, by sa tieto opatrenia zakladali na daných možnostiach a podnetoch s cieľom uprednostniť zlepšenie pred zavádzaním záväzných opatrení. To napríklad znamená, že dodatočné zoznamovanie sa a vykonávanie budú závisieť od rozhodnutia poľnohospodára alebo prevádzkovateľa vytvoriť pozitívny prínos (z hľadiska hospodárstva a zdravia zvierat). Vzhľadom na samotnú povahu chorôb zvierat je pravidelná aktualizácia platných pravidiel štandardným postupom. Náklady na jednorazové zoznámenie sa s platnými pravidlami pravdepodobne budú zahrnuté do bežných prevádzkových nákladov. Z dlhodobého hľadiska by bol jednoduchší a súdržnejší strategický rámec prínosom pre všetkých a predovšetkým by bol zrozumiteľnejší pre tých, ktorí sa zoznamujú so svojimi záväzkami prvýkrát (napríklad pre nových začínajúcich poľnohospodárov).
39. Z celkového a dlhodobého hľadiska je správne predpokladať, že zjednodušený a flexibilný rámec založený na výsledkoch prinesie nižšiu administratívnu záťaž poľnohospodárstva, súvisiacich odvetví a držiteľov zvierat v porovnaní s normatívnym rámcom podľa možnosti 5. Dôvodom je zahrnutie flexibility, ktoré znamená možnosť prispôbiť povinnosti alebo požiadavky vnútroštátnym alebo regionálnym podmienkam a tam, kde je to

vhodné, zaviesť výnimky pre nízkorizikové situácie a poskytnúť členským štátom priestor na prispôsobenie administratívnych povinností podľa toho, čo je nevyhnutne potrebné v súlade s odôvodneným posúdením rizík.

40. Pokladalo sa za mimoriadne dôležité podrobnejšie analyzovať tri príklady: biologickú bezpečnosť, obchod a vakcinácia, ktoré sú uvedené v texte správy a podrobnejšie v sprievodných prílohách k tejto správe. Príklad možného vplyvu na administratívnu záťaž je zhrnutý v tabuľke 5.2 uvedenej v hlavnej správe.
41. Ako bolo uvedené vyššie, mal by sa prejavíť mierne priaznivý spoločenský dôsledok vzhľadom na flexibilitu trhu práce vo veterinárnej oblasti a predovšetkým niektoré výhody vyplývajúce z dosiahnutia určitých noriem bezpečnosti zvierat a živočíšnych produktov.
42. Za predpokladu, že sa zníži počet prípadov výskytu ohnisk nákazy, je možné extrapolovať niekoľko ďalších pozitívnych vplyvov na životné prostredie. Choroby zvierat zistené u držaných zvierat môžu mať negatívny vplyv na voľne žijúce živočíchy (napríklad vtáčia chrípka, keďže voľne žijúce vtáky môžu nielen aktívne prenášať túto chorobu na domácu hydinu, ale aj sa od nej nakaziť). Zníženie ich incidencie by teda malo mať celkový priaznivý vplyv na voľne žijúce zvieratá.

Možnosť 5 – normatívny všeobecný legislatívny rámec pre problematiku zdravia zvierat

43. Je pravdepodobné, že možnosť 5 povedie k významnému zníženiu prípadov chorôb zvierat v Európskej únii so všetkými súvisiacimi hospodárskymi, sociálnymi a environmentálnymi prínosmi, ktoré sú podrobnejšie analyzované v správe. Možnosť 5 však pravdepodobne prinesie značnú administratívnu záťaž. Navyše normatívnejšie pravidlá zrejme oveľa rýchlejšie zastarajú vzhľadom na environmentálne a technologické zmeny.
44. Možnosť 5 by mala viesť k obmedzeniu chorôb zvierat, ale je ťažké s určitosťou predpovedať, či vyžadovanie rovnakých noriem na cezhraničnej úrovni (ako v možnosti 5) bude mať lepšie alebo horšie dôsledky ako prepracovaný prístup založený na rizikách (podľa možnosti 4). Závisí to od toho, na akej úrovni sa využívajú zdroje a na akej sú stanovené normy. Bolo by možné tvrdiť (za predpokladu využívania rovnakej úrovne zdrojov pri každej možnosti), že dobré využívanie zdrojov založené na rizikách bude prínosnejšie ako jednotná norma presadzovaná na cezhraničnej úrovni.
45. Táto možnosť znamená potenciálne veľmi vysokú administratívnu záťaž pre členské štáty. Miera záťaže by závisela presne od spôsobu vykonávania. Keby sa však presadili požiadavky, aby členské štáty zaistovali odbornú prípravu pre držiteľov zvierat, ako aj rozvoj, spravovanie a presadzovanie nových opatrení v oblasti zdravia zvierat týkajúcich sa biologickej bezpečnosti a dohľadu, záťaž by bola značne vysoká.
46. V normatívnom legislatívnom rámci budú stanovené poznatky a zručnosti, ktoré sa musia získať v rámci odbornej kvalifikácie a odbornej prípravy pre úradných a schválených veterinárnych lekárov na úrovni EÚ. Zaisťovanie rovnakých poznatkov a zručností veterinárnych lekárov v celej EÚ by

zjednodušilo prácu úradných a schválených veterinárnych lekárov v iných členských štátoch, pričom by nedošlo k porušeniu zdravotných noriem.

47. Realizácia možnosti 5 by do značnej miery mala mať priaznivý vplyv na životné prostredie, ktorý by bol veľmi podobný vplyvu opísanému v možnosti 4. Na jednej strane možno očakávať, že väčší počet povinných opatrení bude mať pozitívnejší vplyv na životné prostredie v tom zmysle, aký je opísaný pri možnosti 4. Prísnejší charakter možnosti 5 by však mohol viesť k tomu, že opatrenia bude možné prispôbiť konkrétnym environmentálnym podmienkam v menšej miere, čo by mohlo mať určitý negatívny vplyv na životné prostredie vrátane vplyvu na dobré životné podmienky zvierat. V tomto prípade je ťažké posúdiť čo i len príslušný smer, nie to ešte vyčíslieť očakávaný vplyv.

6. Porovnanie možností

48. Celkovo sa zdá, že dobrú úroveň účinnosti, efektívnosti, a súladu s cieľmi Európskej únie s najväčšou pravdepodobnosťou zaistí možnosť 4. Prostredníctvom tejto možnosti by mali byť dosiahnuté hlavné ciele jasnosti a súdržnosti celkovej stratégie a rámca, ale zároveň by sa mala ponechať určitá flexibilita s cieľom zohľadniť konkrétne okolnosti v konkrétnych členských štátoch alebo oblastiach a prispôbiť sa rýchlo sa meniacim podmienkam. Táto možnosť teda zároveň najviac rešpektuje zásady subsidiarity a proporcionality. V rámci možnosti 2 alebo 3 sa síce ponúka väčšia kontinuita so súčasným kontextom, chýbajú však akékoľvek záruky pozitívnych výsledkov a zachováva sa existujúce množstvo právnych predpisov. Prostredníctvom možnosti 5 by sa dosiahol cieľ jednoduchosti a pripravila by sa zastrešujúca stratégia a rámec, táto možnosť by však zrejme bola príliš prísna na to, aby sa dokázala úspešne prispôbiť rôznym okolnostiam v Únii, čím by mohla ohroziť dosiahnutie vlastných cieľov.
49. Hlavná výhoda možnosti 4 spočíva vo flexibilita. Ako bolo uvedené vyššie, z povahy zastrešujúceho rámca vyplýva možnosť využitia nástrojov všeobecne opísaných v možnostiach 3 alebo 5 v určitých osobitných politických opatreniach. Keby sa zdalo, že zahrnutie konkrétneho problému do právnych predpisov nie je nutné alebo vhodné, bolo by možné zaviesť alebo podporiť nástroje uvedené v možnosti 3 (niektoré systémy alebo prvky samoregulácie). Normatívnejší legislatívny rámec opísaný v možnosti 5 by bolo možné zaviesť pre konkrétne problémy, druhy alebo choroby v rámci delegovaných alebo vykonávacích právnych predpisov vo flexibilnom legislatívnom rámci, ak by bolo potrebné alebo vhodné prijať podrobnejšie opatrenia.

Tabuľka 6.1: Porovnanie možností 3 – 5

Ciele	Možnosť 3	Možnosť 4	Možnosť 5
Účinnosť	Možnosť 3 ponúka celý rad výsledkov: od žiadnej zmeny v porovnaní s východiskovou situáciou po relatívne významný systém samoregulácie. Je preto pravdepodobné, že účinnosť tejto možnosti z hľadiska dosiahnutia cieľov bude skôr pozitívna než negatívna. +	Je pravdepodobné, že možnosť 4 bude pri dosahovaní týchto cieľov účinná. +	Je pravdepodobné, že možnosť 5 bude pri dosahovaní týchto cieľov účinná, avšak z dôvodu svojej nedostatočnej flexibility si túto účinnosť z dlhodobého hľadiska pravdepodobne nezachová. +
Efektívnosť	Efektívnosť tejto možnosti závisí od množstva zdrojov vyčlenených na zriadenie a prevádzku systému samoregulácie. Nebude si však vyžadovať časovo náročnú regulačnú zmenu. +/-	Flexibilný rámec si bude vyžadovať obmedzené náklady na zoznámenie sa; keďže zoznamovanie sa prebehne predovšetkým v rámci existujúcich sietí odbornej prípravy (napr. BTSF atď.). Je pravdepodobné, že pre zúčastnené strany, držiteľov zvierat i členské štáty, bude tento rámec zrozumiteľnejší a efektívnejší až v dlhodobého hľadiska. ++	Je pravdepodobné, že možnosť 5 si bude vyžadovať väčšiu administratívnu záťaž spojenú s oboznámením sa s ňou a jej vykonávaním. Umožní síce väčšiu súdržnosť právnych predpisov a môže byť celkovo prínosná, nedostatok flexibility však znamená, že v prípade zmeny okolností bude potrebných viac zdrojov na zmenu právnych predpisov. +
Súlad s cieľmi EÚ	Prostredníctvom tejto možnosti by sa nedosiahli ciele stanovené v stratégii EÚ pre zdravie zvierat – spojiť všetky právne predpisy týkajúce sa zdravia zvierat do jedného rámca. -	Prostredníctvom tejto možnosti by sa dosiahol cieľ stanovený v stratégii EÚ pre zdravie zvierat – spojiť všetky právne predpisy týkajúce sa zdravia zvierat do súdržného a flexibilného rámca. Je v súlade s flexibilným prístupom prijímaným v iných oblastiach a s najväčšou pravdepodobnosťou sa prostredníctvom tejto možnosti dosiahnu operačné ciele uvedené v oddiele 3. ++	Prostredníctvom tejto možnosti by sa dosiahol strategický cieľ stanovený v stratégii EÚ pre zdravie zvierat – jeden legislatívny rámec, ale z nedostatočnej flexibility vyplýva, že je menej pravdepodobné dosiahnutie niektorých operačných cieľov, keďže táto možnosť má nižšiu schopnosť prispôbiť sa zmene okolností v budúcnosti. +

7. Monitorovanie a hodnotenie

50. Pri meraní pokroku pomôžu jednoduché a spoľahlivé ukazovatele výkonnosti. Mali by zahŕňať objektívne ukazovatele zdravia zvierat aj subjektívnejšie ukazovatele sledujúce dôveru, očakávania a vnímanie zo strany európskych občanov.
51. Je veľmi ťažké predpísať súbor presných ukazovateľov, ktoré by s konečnou platnosťou preukázali, že taká rozsiahla iniciatíva, ako je právna úprava v oblasti zdravia zvierat, úspešne dosiahla stanovené ciele. Všeobecný smer postupu by však mal byť určený na základe súboru opatrení v pomerne rozsiahlom časovom rámci.
52. Nasledujú príklady objektívnych ukazovateľov úspechu:
- pomer veterinárnych výdavkov EÚ určených na eradikáciu a monitorovacie opatrenia oproti núdzovým opatreniam,
 - obmedzenia (počet oblastí x dĺžka obmedzení) z dôvodu výskytu ohnisk nákazy regulovaných notifikovateľných chorôb,
 - počet rozsiahlych ohnisk nákazy a zvierat zabitých v dôsledku eradikačných opatrení,
 - celkové náklady a straty pre Európsku úniu, členské štáty poľnohospodárov a ďalšie zúčastnené strany z dôvodu výskytu ohnisk nákazy zvierat,
 - zásielky zvierat premiestňované cez hranice v zjednodušenom režime;
 - počet hodín odbornej prípravy, ktorú absolvovali držitelia zvierat, predovšetkým poľnohospodári.
53. Ako bolo uvedené vyššie, toto posúdenie vplyvu musí poskytovať mnohostranný prehľad. Po zavedení osobitných sekundárnych legislatívnych opatrení bude pravdepodobne potrebné vypracovať konkrétnejšie posúdenia vplyvu a v rámci toho aj oveľa konkrétnejšie ukazovatele pre jednotlivé opatrenia. Uskutočnenie hodnotenia sa predpokladá po uplynutí piatich rokov od realizácie stratégie Spoločenstva pre zdravie zvierat a výsledky budú k dispozícii pri budúcom rozhodovaní.